

Upplands-Bro

Kommunen och dess mål

Upplands-Bro är en kommun med ca 30 000 invånare i nordvästra Stockholm, Kommunen är en tillväxtkommun med goda kommunikationer eftersom den ligger nära E18.

Kommunens övergripande mål är att alla kommunmedborgare ska komma in i arbetslivet och samhället.

Målet med alla utbildningar inom vuxenutbildningen är att eleverna ska ut i jobb. Även språket är viktigt. Sfi ska vara arbetslivsinriktad.

Organisation

Centrum för arbetsmarknad och vuxenutbildning ligger under gymnasie- och arbetslivsnämnden. Ett mål är att vuxenutbildningen ska samverka med gymnasiet.

Det finns coacher som jobbar för att deltagarna kommer direkt i arbete. 69,5% kommer ut i jobb inom 2 år. (Arbetsförmedlingens mål är minst 35%.)

En gemensam ledningsgrupp träffas var 4: vecka. I denna ingår chef för integrationsenheten, rektor för vuxenutbildningen, arbetsmarknadschef, enhetschef för socialt bistånd, biträdande rektor på gymnasiets introduktionsprogram, näringslivschef, samt enhetschef för vuxenutbildning och arbetsmarknad.

Centrum för Vuxenutbildning driver all sfi utom utom sfx i egen regi, vilket gör att det är snabba beslutsvägar och snabba vägar till lösningar.

Samarbetet mellan vuxenutbildningen och Arbetsförmedlingen är gott, och Arbetsförmedlingen är även involverad i utbildningen. Man har bland annat samarbete med jobbcoacher.

Allmänt om utbildning

Man arbetar mycket med attityder, könsroller samt med vägledning och arbetslivskunskap. Ofta har eleverna vaga föreställningar om vilka arbeten som finns och vad som krävs för dessa. För att skapa målbilder kring olika yrken finns yrkesutbildare som går ut i klasserna.

Man tar hand om de kompetenser och erfarenheter eleverna har med sig från sina hemländer och har således mycket validering.

Utveckling av sfi

För att utveckla sfi-undervisningen har man inom centrum för vuxenutbildning gjort en översyn över vad eleven faktiskt lärde sig inom utbildningen. Därifrån övergick man till att fokusera på vad som är mest relevant för eleverna att lära sig. Det kan vara yrkesspråk, språk man behöver för att klara sig i

samhället, med mera. Detta synsätt ligger till grund för all sfi i kommunen och har mynnat ut i ett antal utbildningar.

Sfi ska vara arbetslivsinriktad

Yrkesinriktad sfi täcker hela kedjan från start på sfi till jobb. Inom detta finns ett antal utbildningar med bland annat så kallade tre jobbspår, som är framtagna tillsammans med Delegationen Unga till arbete, DUA. De tre jobbspåren är:

- Omvårdnad
- Lager samt
- Café Nyfiket

- Jobbspår omvårdnad berättigar till studiestöd från CSN. Denna utbildning finns från sfi C-nivå. Alla som går denna har hittills fått jobb och kan bygga på med kurser för att bli undersköterska.
- Jobbspår arbetsliv lager finns från sfi C och innehåller 5 veckors utbildning i arbetsliv där eleven lär sig hur arbetslivet i Sverige ser ut, samt är 5 veckor på ett lager. Digital kompetens, vissa språkkunskaper, viss kondition, mkt allmängiltig kunskap är vad som krävs för denna utbildning, som leder till anställningsbarhet.
- Jobbspår sfi Café Nyfiket är spår för kortutbildade. Inom denna utbildning arbetar deltagarna på ett café vilket kopplas till sfi på nivå på sfi-nivå 1A och 1B. Detta är en mycket praktisk kurs, där praktisk pedagogik tillämpas. I utbildningen ingår bland annat hygien, service, bemötande, kunskap om olika behov av kost, vilket lärs samtidigt som svenska språket. Utbildningen bygger på kompetenser som redan finns hos deltagarna, vilket ökar deltagarnas självförtroende. Matlagning och servering 1 kommer att ingå i denna utbildning. Då eleven är redo går hen vidare till extern praktik 4 dagar i veckan. Denna kan ske i skolbespisning eller till exempel på ett café. SFI-läraren gör praktikbesök. Nästa steg är arbete.
- Svenska på öppna förskolan är språkträning för föräldralediga. Målet är att koppla det till sfi:s kursplaner.
- Sfi at work är ett projekt där det ingår man har sfi på halvtid och språkpraktik på halvtid. Huvudfokuset är att lära svenska och många har fått arbete efter språkpraktiken. Medel till detta har bland annat erhållits genom statsbidrag beviljade av Skolverket.
- Sfi spår 3 har direktmatchning för högutbildade och yrkeserfarna, med kvalificerade arbetsuppgifter.
- SFX – yrkesinriktad sfi med ett antal inriktningar för akademiker.
- För dem som arbetar och snabbt vill lära sig formell svenska erbjuds sfi 4 kvällar i veckan, men de flesta går på sfi 2 gånger i veckan. Det finns en medvetenhet om att det kan komma

tider då man måste omskolas, eller en lågkonjunktur där det blir svårare att få och behålla ett arbete, och detta tar man höjd för i utbildningen.

- Sfi flex innebär att eleverna kan komma till lektioner när de kan och för övrigt arbeta via lärplattformen.
- Ett pilotexempel finns med yrkesförarutbildning. En elev som var på sfi C-nivå var lastbilschaufför och mekaniker och ville gärna gå utbildningen. Han hade goda förkunskaper i allt utom svenska, och lärde sig mycket svenska under utbildningens gång.

Man har även studiebesök på företag, vilka följs av anställningsintervju direkt efter. Man kan således få jobb direkt efter besöket. Ett av vuxenutbildningens mål är att det ska vara enkelt att anställa dess deltagare.

Antagning till yrkesvuxutbildningar utgår från förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. En individuell bedömning görs kring detta.

Framgångsfaktorer för utveckling:

Var offensiv, samverka mot samma mål, lyft blicken, utveckla både språk- och yrkeskunskaper. Tänk i steg, individfokus, engagerade medarbetare, rätt person på rätt plats
Omvärldsspana och lär av varandra!

Det handlar om att öppna första dörren. När den är öppnad så finns det flera dörrar att öppna. Väljer man en av dem finns ytterligare fler. Man måste våga öppna första dörren.